

Sygn. akt VU 2473/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2014 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Główczyński

Protokolant: Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2014 roku w Legnicy

sprawy z wniosku K. G. i J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołań K. G. i J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 20 maja 2014 roku

znak (...) dec. nr (...)

I. **oddala odwołania,**

II. **zasądza od wnioskodawczyń na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwoty po 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt VU 2473/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 maja 2014 r. znak(...) numer(...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że K. G., jako pracownik J. P., płatnika składek prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu w okresie od 23 września 2013 r. do 6 lutego 2014 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w dniu 23 września 2013 r. między K. G. a J. P. doszło do zawarcia umowy o pracę, którą należy traktować jako czynność prawną pozorną, mającą na celu objęcie wnioskodawczyni obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi w związku ze spodziewaną niezdolnością do pracy. W toku kontroli przeprowadzonej u płatnika składek nie przedstawiono bowiem żadnych dowodów na to, że w spornym okresie K. G. wykonywała pracę na rzecz J. P.. Ponadto, w okresie zwolnienia lekarskiego oraz urlopu macierzyńskiego, a także po rozwiązaniu umowy o pracę z wnioskodawczynią płatnik składek nie zatrudnił nikogo na etacie przedstawiciela handlowego. Co więcej, J. P. nie posiadała interesu gospodarczego w zatrudnianiu ubezpieczonej za wynagrodzeniem w wysokości 5.000,00 zł brutto w sytuacji, gdy prowadzona przez nią działalność generowała wyłącznie straty. Organ rentowy zwrócił także uwagę na fakt, że od 1 kwietnia 2012 r. ubezpieczona jest zatrudniona w (...), gdzie pracuje w

charakterze Konsultanta (...), co poddaje w wątpliwość możliwość wykonywania przez nią pracy w wymiarze 16 godzin dziennie.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła K. G. domagając się jej zmiany poprzez ustalenie, że w okresie od dnia 23 września 2013 r. do 6 lutego 2014 r. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u J. P. prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...). Wskazała, że zawarta w dniu 23 września 2013 r. umowa o pracę była przez nią w pełni realizowana, co odzwierciedlało się w wykonaniu przez nią translacji katalogu balustrad aluminiowych (...) i katalogu balustrad szklanych(...) oraz w przeprowadzeniu spotkania sprzedażowego z kontrahentem firmy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła również J. P. zarzucając, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych błędnie przyjął, iż K. G. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu w okresie od 23 września 2013 r. do 6 lutego 2014 r. Wyjaśniła, że przed założeniem firmy (...) nie prowadziła żadnej pozarolniczej działalności gospodarczej i nie posiadała doświadczenia w tym zakresie. W celu zapewnienia prawidłowej koordynacji rzeczonego przedsięwzięcia niezbędnym okazało się więc zatrudnienie przedstawiciela handlowego. J. P. podkreśliła przy tym, iż K. G. była odpowiednim kandydatem na przedmiotowe stanowisko, gdyż legitymowała się znajomością zagadnień biznesowych, języków obcych, obsługi komputera oraz programów graficznych. Wskazała również, że w chwili zatrudnienia ubezpieczonej miała świadomość, iż równocześnie świadczy ona pracę na rzecz innego podmiotu. Nie kolidowało to jednak w żaden sposób z obowiązkami K. G., gdyż miała ona zadaniowy czas pracy. Niezależnie od powyższego wnioskodawczyni wskazała, że zawarcie umowy o pracę z kobietą w ciąży, nawet wyłącznie w celu skorzystania z prawa do świadczeń ubezpieczeniowych nie może być jako takie, uznawane za sprzeczne z prawem, gdyż jest to legalny cel nawiązania stosunku pracy, który może wynikać z różnych indywidualnych motywów ubezpieczonego.

W odpowiedzi na odwołania, organ rentowy wniósł o ich oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko tak jak w zaskarżonej decyzji.

Zarządzeniem z dnia 28 sierpnia 2014 r. Sąd połączył sprawę prowadzoną pod sygnaturą VU 2473/14 z odwołania płatnika składek od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 maja 2014 r. znak (...) numer (...) do wspólnego rozpoznania ze sprawą VU 2482/14 z odwołania K. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 maja 2014 r. znak (...) numer (...) i prowadzenia pod sygnaturą VU 2473/14.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. G., urodzona w dniu (...), z zawodu przedstawiciel handlowy, w 2009 r. ukończyła studia magisterskie na kierunku administracji na Uniwersytecie (...) w P.. Wnioskodawczyni studiowała również techniki handlu na Université (...) we Francji.

W okresie od 15 października 2007 r. do 31 lipca 2007 r. K. G. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w (...) S.A. w W. na stanowisku przedstawiciela Handlowego, natomiast w okresie od 23 października 2008 r. do 31 marca 2012 r. świadczyła prace na rzecz (...) Sp. z o. o. w W. jako przedstawiciel (...) i przedstawiciel (...) – trener.

D o w ó d: - przesłuchanie K. G.: e-protokół: 00:13:09-00:32:57;

- akta ubezpieczeniowe: dyplom, k. 11;

świadcstwo pracy z dnia 08.08.2008r., k. 11;

świadcstwo pracy z dnia 03.04.2012 r., k. 11.

W dniu 1 kwietnia 2012 r. K. G. została zatrudniona w (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. na czas określony do dnia 30 września 2013 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku konsultanta (...) za wynagrodzeniem 6.600,00 zł brutto. Jako miejsce świadczenia pracy przez ubezpieczoną wskazano region W.-Ł.. W czasie trwania przedmiotowej

umowy K. G. osiągała niskie wyniki sprzedażowe w związku z czym - obawiając się, że nie zostanie z nią przedłużona umowa o pracę - zaczęła szukać nowych perspektyw zawodowych. Z dniem 1 października 2013 r. wnioskodawczyni została jednak zatrudniona w (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

D o w ó d: - przesłuchanie K. G.: e-protokół: 00:13:09-00:32:57;

- umowa o pracę z dnia 12.12.2012r., k. 5-6;

- akta ubezpieczeniowe: zaświadczenie z dnia 30.12.2013r., k. 14.

J. P., z zawodu ekonomista, w dniu 7 maja 2013 r. zarejestrowała jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...) w zakresie sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej. Jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej wskazała swoje miejsce zamieszkania.

W początkowym okresie prowadzenia firmy działalność J. P. była skupiona na sprawach organizacyjno-technicznych związanych z zapewnieniem bazy materiałowo-technicznej, nawiązaniem współpracy z klientami krajowymi i zagranicznymi oraz analizą aktualnych ofert rynkowych.

Z polecenia syna, M. P., w dniu 23 września 2013 r. J. P. zatrudniła K. G. na okres próby do dnia 22 grudnia 2013 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku przedstawiciela handlowego, za wynagrodzeniem 5.000,00 zł brutto i z tego tytułu zgłosiła ją do ubezpieczeń społecznych. Jako miejsce świadczenia pracy przez ubezpieczoną wskazano miasto L..

W ramach zawartej umowy o pracę wnioskodawczyni miała zajmować się w głównej mierze tłumaczeniem ofert z języka angielskiego na język polski w programie edycyjno-graficznym (katalog balustrad aluminiowych (...) i katalogu balustrad szklanych(...)), tworzeniem, przygotowywaniem i prezentacją asortymentu firmy dla potencjalnych klientów, a także nawiązywaniem i utrzymywaniem kontaktów handlowych.

Przed rozpoczęciem pracy K. G. została skierowana na badania lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na stanowisku przedstawiciela handlowego, które wykonała w dniu 23 września 2013 r. przy okazji pobytu w B. oraz na szkolenie z zakresu BHP.

D o w ó d: - przesłuchanie K. G.: e-protokół: 00:13:09-00:32:57;

- przesłuchanie J. P.: e-protokół: 00:32:57-0000:59:44;

- akta ubezpieczeniowe: dane z CEIDG, k. 4;

ZUS ZUA, k. 3;

umowa o pracę z dnia 23.09.2013r., k. 9;

zaświadczenie płatnika składek, k. 10;

karta szkolenia wstępnego, k. 11;

orzeczenie lekarskie, k. 11.

W dacie zawarcia umowy o pracę K. G. była w piątym miesiącu ciąży z M. P.. Z uwagi na niezdolność do pracy związaną z ciążą, od dnia 5 października 2013 r. wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu lekarskim. Po tej dacie K. G. przesłała J. P. translację katalogu balustrad aluminiowych (...), a następnie wykonała tłumaczenie balustrad szklanych (...). Wnioskodawczyni przeprowadziła również jedną prezentację oferty sprzedażowej firmy (katalog balustrad aluminiowych i szklanych), która doprowadziła do nawiązania kontaktów handlowych z Firmą Budowlaną

(...) s. c. w L. oraz zweryfikowała koszt wynajęcia hostessy w celu promowania produktów dystrybuowanych przez J. P. na targach (...) w P..

Przy wykonywaniu powyższych czynności ubezpieczona korzystała z własnego sprzętu (telefon, komputer, samochód).

Płatnik składek nie sprawował bezpośredniego nadzoru nad wnioskodawczynią, nie zlecał jej codziennych zadań i nie rozliczał jej z czasu jaki poświęcała na ich wykonanie. Czas pracy K. G. ustalała bowiem we własnym zakresie.

W dniu 6 lutego 2014 r. ubezpieczona urodziła dziecko i od tego czasu korzystała z urlopu macierzyńskiego.

Na czas nieobecności K. G., jak również po rozwiązaniu z nią umowy o pracę płatnik składek nie zatrudnił żadnego i pracownika w charakterze przedstawiciela handlowego.

D o w ó d: - przesłuchanie K. G.: e-protokół: 00:13:09-00:32:57;

- przesłuchanie J. P.: e-protokół: 00:32:57-0000:59:44;

- akta ubezpieczeniowe: dane z CEIDG, k. 4;

dane o pobieranych świadczeniach i przerwach w zatrudnieniu, k. 2;

ZUS ZUA, k. 3;

umowa o pracę z dnia 23.09.2013r., k. 9;

zaświadczenie płatnika składek, k. 10;

karta szkolenia wstępnego, k. 11;

orzeczenie lekarskie, k. 11;

korrespondencja e-mail, k. 43-60.

Z tytułu prowadzonej działalności płatnik składek wykazał:

- w maju 2013 r. przychody w wysokości 0,00 zł oraz wydatki w wysokości 2.579,00 zł;

- w czerwcu 2013 r. przychody w wysokości 0,00 zł oraz wydatki w wysokości 3.862,40 zł;

- w lipcu 2013 r. przychody w wysokości 0,00 zł oraz wydatki w wysokości 4.238,75 zł;

- w sierpniu 2013 r. przychody w wysokości 0,00 zł oraz wydatki w wysokości 4.475,82 zł;

- we wrześniu 2013 r. przychody w wysokości 0,00 zł oraz wydatki w wysokości 10.811,18 zł;

- w październiku 2013 r. przychody w wysokości 0,00 zł oraz wydatki w wysokości 37.866,98 zł;

- w listopadzie 2013 r. przychody w wysokości 0,00 zł oraz wydatki w wysokości 42.647,35 zł;

- w grudniu 2013 r. przychody w wysokości 18.000,00 zł oraz wydatki w wysokości 35.677,64 zł.

D o w ó d: akta ubezpieczeniowe: księga przychodów i rozchodów, k. 18-31.

W dniu grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające w zakresie ustalenia okresów niepodlegania ubezpieczeniom społecznym przez K. G. z tytułu zatrudnienia u J. P. prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...).

/okoliczności bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania K. G. i J. P. nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 j.t.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9 osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są między innymi pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. Zgodnie z art. 8 ust. 1 cytowanej ustawy za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.

Osoby będące pracownikami podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu (art. 11 ust. 1 wskazanej ustawy) oraz wypadkowemu (art. 12 ust. 1 wskazanej ustawy).

Ponadto, zgodnie z art. 13 pkt 1 ustawy systemowej pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 159 j.t.) świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonej powołaną ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniami społecznymi w razie choroby i macierzyństwa, określonym w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

Kwestią sporną między stronami niniejszego postępowania było ustalenie, czy w okresie od 23 września 2013 r. do 6 lutego 2014 r. K. G. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u J. P. prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził bowiem, że umowa o pracę, na podstawie której wnioskodawczyni została zatrudniona przez płatnika składek jest czynnością prawną pozorną, gdyż została zawarta jedynie w celu uzyskania tytułu do ubezpieczeń społecznych. K. G. i J. P. zakwestionowały natomiast decyzję organu rentowego wskazując, że umowa o pracę z dnia 23 września 2013 r. była w rzeczywistości realizowana.

Po przeanalizowaniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd doszedł do przekonania, że umowa o pracę zawarta między J. P. a K. G. w dniu 23 września 2013 r. miała charakter czynności prawnej pozornej.

Jak wynika z dyspozycji art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Podważenie umownego stosunku pracy może nastąpić przy użyciu konstrukcji pozorności umowy o pracę. Zgodnie z art. 83 § 1 zd. 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Pozorność występuje w każdym przypadku, gdy strony zgodnie ustalą, że co najmniej oświadczenie woli złożone przez jedną z nich nie będzie wywoływało wyrażonych w nim skutków prawnych. Z powyższego wynika, że przy składaniu pozornego oświadczenia woli występuje element koniecznego współdziałania stron (por. Kodeks cywilny. Komentarz, Edward Gniewek (red.), Warszawa 2008 r., str. 225-226). Umowa o pracę będzie zatem zawarta dla pozorów, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony miały świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r., sygn. akt II UK 321/04). O tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych decyduje zatem faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych. Ocena ważności umów o pracę powinna każdorazowo następować na podstawie analizy indywidualnego stanu faktycznego, przy użyciu reguł doświadczenia

życiowego i dokładnym rozważeniu okoliczności danej sprawy, w tym zwłaszcza rzeczywistego świadczenia pracy, jej odbierania i opłacania, racjonalnego układania stosunków pracy (np. w przedmiocie faktycznych potrzeb lub możliwości ekonomicznych zatrudnienia pracownika, czy też stopnia naruszenia zasad uczciwości pomiędzy stronami stosunku pracy).

Nie umknęło uwadze Sądu, iż w czasie obowiązywania spornej umowy K. G. wykonała na rzecz J. P. translację katalogu balustrad aluminiowych (...) oraz balustrad szklanych (...), a także przeprowadziła prezentację oferty sprzedażowej, która doprowadziła do nawiązania kontaktów handlowych z Firmą Budowlaną (...) s. c. w L. i zweryfikowała koszt wynajęcia hostessy w celu promowania produktów dystrybuowanych przez płatnika składek na targach (...) w P.. Nie może jednak pozostać niezauważony fakt, że czynności te nie tylko charakteryzowały się nieznacznym nakładem pracy ze strony ubezpieczonej, ale przede wszystkim zostały zrealizowane po dniu 5 października 2013 r., a więc w okresie czasowej niezdolności do pracy ubezpieczonej.

Jak wynikało bowiem z całokształtu okoliczności faktycznych sprawy, K. G. przesłała J. P. tłumaczenie dwóch katalogów po dniu 8 października 2013 r. - oferty te posłużyły ubezpieczonej do przeprowadzenia spotkania sprzedażowego z Firmą Budowlaną (...) s. c. w L.. Weryfikacja kosztów wynajęcia hostessy została natomiast przeprowadzona w okresie od 7 października 2013 r. do 16 października 2013 r.

W sprawie brak było natomiast jakichkolwiek dowodów na to, że wnioskodawczyni wykonywała jakiegokolwiek prace na rzecz płatnika składek przed dniem 5 października 2013 r.

W ocenie Sądu wykonanie przez K. G. kilku zadań w okresie absencji miało stworzyć jedynie pozory realizowania przez wnioskodawczynię umowy o pracę z dnia 23 września 2013 r. celem objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi ze względu na spodziewaną niezdolność do pracy i związane z tym prawo do świadczeń.

Na powyższe wskazuje również fakt, że podstawa wymiaru deklarowana przez płatnika składek w odniesieniu do K. G. pozostawała w oderwaniu od realnych możliwości finansowych firmy (...). Z ksiąg przychodów i rozchodów jasno wynika bowiem, że w okresie od maja 2013 r. do listopada 2013 r. działalność gospodarcza prowadzona przez płatnika składek nie generowała żadnych dochodów, a jedynie wydatki. Stan ten uległ zmianie dopiero w grudniu 2013 r., gdy ubezpieczona przebywała już na zwolnieniu lekarskim.

Co więcej, J. P. zatrudniła K. G. za wynagrodzeniem 5.000,00 zł brutto, mimo że miała świadomość, iż w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej nie będzie ona przynosić znacznych lub nawet żadnych zysków. W ocenie Sądu brak jest racjonalnego oraz ekonomicznego wytłumaczenia dla tego rodzaju postępowania.

Wniosek, że zawarcie spornej umowy podyktowane było chęcią uzyskania w przyszłości świadczeń z ubezpieczenia społecznego jest tym bardziej uzasadniony, jeśli uwzględni się specyficzną sytuację materialno-bytową ubezpieczonej. Znamienne jest bowiem, że w dniu nawiązania spornego stosunku pracy K. G. była w piątym miesiącu ciąży z M. P., który polecił J. P., aby zatrudniła wnioskodawczynię w charakterze przedstawiciela handlowego.

Uwagę zwraca również i to, że zawierając umowę o pracę z J. P. ubezpieczona była zatrudniona w (...) Sp. z o. o. w W. w charakterze konsultanta (...). Niewątpliwie więc, z uwagi na znaczne zaawansowanie ciąży, praca na dwóch etatach i to w pełnym wymiarze czasu pracy stanowiłaby dla niej nadmierne obciążenie. Tym bardziej, że zatrudnienie w obu firmach wymagałoby od K. G. stałego przemieszczania się oraz znacznych nakładów pracy umysłowej, a nadto - uwagi na charakter zajmowanego stanowiska - wiązałyby się z koniecznością samodzielnej organizacji pracy oraz z wysokimi oczekiwaniami co do zaangażowania w wykonywanie powierzonych obowiązków. Powyższe nakazuje poddać w wątpliwość możliwość podjęcia przez K. G. dodatkowego zatrudnienia.

Istotne jest przy tym, że jakkolwiek J. P. twierdziła, że zatrudnienie przedstawiciela handlowego legitymującego się znajomością zagadnień biznesowych, języków obcych, obsługi komputera, czy też programów graficznych było konieczne dla prowadzenia działalności gospodarczej (z uwagi na brak doświadczenia w tym zakresie), to jednak na czas usprawiedliwionej nieobecności K. G., jak też po rozwiązaniu umowy o pracę z ubezpieczoną, nie zatrudniła ona

żadnego pracownika na takim stanowisku. Nie sposób natomiast przyjąć, że wykonywanie przez wnioskodawczynię pracy w charakterze przedstawiciela handlowego przez okres dwunastu dni w pełni zaspokoilo potrzeby płatnika składek w omawianym zakresie.

Znamienne jest również i to, że z dniem 30 września 2013 r. upływał termin obowiązywania umowy o pracę zawartej przez K. G. z (...) Sp. z o. o. w W.. Ubezpieczona przypuszczała zaś (z uwagi na niskie wyniki sprzedażowe), że stosunek pracy nie zostanie z nią ponownie nawiązany. Perspektywa utraty zabezpieczenia finansowego w okresie ciąży i porodu niewątpliwie stanowiła czynnik motywujący wnioskodawczynię do stworzenia pozoru zawarcia umowy o pracę z J. P..

Abstrahując od powyższego należało wskazać, że jakkolwiek w sprawie niekwestionowany był fakt, że w czasie obowiązywania umowy z dnia 23 września 2013 r. K. G. wykonała tłumaczenie katalogu balustrad aluminiowych (...) oraz katalogu balustrad szklanych (...), przeprowadziła prezentację oferty sprzedażowej firmy oraz zweryfikowała koszty wynajęcia hostessy, to jednak czynności te nie realizowały się między J. P. a K. G. w ramach stosunku pracy o cechach pracowniczych.

W ocenie Sądu, umowę łączącą płatnika składek z K. G. należało natomiast zakwalifikować jako umowę o dzieło, która w realiach niniejszej sprawy nie stanowi tytułu do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniem emerytalnym rentowym, wypadkowym oraz chorobowym.

Do konstytutywnych cech stosunku pracy, odróżniających go od innych stosunków prawnych należy dobrowolność, określony czas i miejsce pracy, osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, wykonywanie pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy, ponoszącego ryzyko związane z zatrudnieniem, podporządkowanie pracownika poleceniom kierownictwa co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy i odpłatny charakter zatrudnienia (por. wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2004 r., sygn. akt I PK 42/04). O tym, czy strony łączył stosunek pracy nie może przesądzać wystąpienie jednego tylko elementu charakterystycznego dla tego stosunku, ale całokształt okoliczności faktycznych, a w tym również wola stron (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2013 r., sygn. akt II PK 372/12).

Tymczasem, zgodnie z treścią art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Umowa o dzieło jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą, wzajemną i odpłatną. Jej istotą jest osiągnięcie określonego, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2006 r., sygn. akt III AUa 1700/05).

Sąd miał na uwadze, że z treści umowy z dnia 23 września 2013 r. wynikało, iż za podstawę prawną zatrudnienia K. G. u J. P. strony wybrały stosunek pracy. Istotne jest jednak, że nadana umowie określona treść nie przesądza o charakterze łączącego strony stosunku prawnego. Jakkolwiek bowiem z mocy podstawowych zasad obowiązujących w polskim systemie prawa strony umowy mają swobodę zawarcia umowy, wyboru kontrahenta i ukształtowania treści stosunku prawnego z wykorzystaniem wszelkich form prawnych dopuszczalnych przez prawo, to jednak zostaje ona ograniczona bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa i zasadami współżycia społecznego.

Tymczasem, zdaniem Sądu, treść stosunku prawnego, który powstał w wyniku przedmiotowej umowy nie uzasadniała stwierdzenia, że ubezpieczona wykonywała na rzecz płatnika składek pracę pod kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę w sposób ciągły, a więc w rozumieniu art. 22 k.p.

Jak wynikało bowiem z całokształtu okoliczności sprawy, czas pracy K. G. nie był ewidencjonowany. Wnioskodawczyni nie miała obowiązku zgłaszania rozpoczęcia i zakończenia pracy w poszczególne dni ani codziennego podpisywania list obecności.

Co więcej, J. P. nie zlecała K. G. codziennych zadań, jak również nie przekazywała jej żadnych wytycznych ani poleceń co do sposobu realizacji obowiązków wynikających ze spornej umowy.

Swoboda co do czasu i sposobu wykonywania pracy oraz brak realnej możliwości rozliczenia K. G. z obowiązków pracowniczych świadczą o tym, że w niniejszej sprawie nie zaistniał charakterystyczny dla stosunku pracy i konstytuujący jego istotę element podporządkowania pracownika kierownictwu pracodawcy objawiający się podległością organizacyjną wnioskodawczyni jako wykonawcy obowiązków na rzecz zainteresowanego, który organizuje proces pracy. Powyższe wykluczało zakwalifikowanie spornego stosunku w kategoriach zatrudnienia pracowniczego, nawet jeśli w zawartym przez strony kontrakcie występowały pewne cechy charakterystyczne dla umowy o pracę, np. kwitowanie odbioru wynagrodzenia własnoręcznym podpisem na liście płac.

Przeciwko możliwości uznania łączącego strony stosunku prawnego za umowę o pracę przemawia również i to, że wnioskodawczyni zobowiązała się względem J. P. przede wszystkim do translacji katalogów zawierających ofertę sprzedażową, a więc do wykonania czynności faktycznych, które miały charakter przynoszących konkretny, indywidualny rezultat. Ubezpieczona wiedziała bowiem jakie dzieło oraz w jakiej ilości miało powstać, a zatem wynik czynności wykonywanych przez K. G. mógł być z góry przez strony przewidziany.

Z powyższego wynika, że główny nacisk wynikający z celu zawartej umowy i zamiaru stron położony był na uzyskanie określonego rezultatu. Wobec faktu, że celem umowy było osiągnięcie konkretnego efektu, nie zaś jedynie staranne działanie, brak podstaw do jej zakwalifikowania zgodnie ze stanowiskiem K. G. i J. P..

Należy zwrócić uwagę również na to, że przy wykonywaniu czynności na rzecz płatnika składek K. G. posługiwała się własnym sprzętem (komputer, telefon, samochód), nie otrzymując z tego tytułu stosownego ekwiwalentu pieniężnego (umowa o wykorzystywanie własnego sprzętu do zadań służbowych zawierana na podstawie art. 300 k.p. w zw. z art. 353¹ k.c. i w zw. z art. 60 k.c.), co jest charakterystyczne dla stosunku pracy.

Sumując powyższe, zawarcie umowy o dzieło z K. G., niezatrudnioną w firmie zamawiającej, która pozostawała w stosunku pracy z innym podmiotem, nie rodziło po stronie J. P. obowiązku odprowadzania za nią składek z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego. Wśród podmiotów podlegających obowiązkowo przedmiotowym ubezpieczeniom, które zostały wymienione w art. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nie ma bowiem osób pracujących w takiej konfiguracji jak wnioskodawczyni.

Z powyższych względów Sąd, na podstawie art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie K. G. oraz J. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 20 maja 2014 r. znak (...) numer(...).

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd przyjął art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. i § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, zasadzając od K. G. oraz J. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwoty po 60,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.